

Wydział Kontroli
WK-II.431.12.2025

**Pan
Franciszek Paweł Romankiewicz
Burmistrz Białej Piskiej**

**12-230 Biała Piska
Plac Adama Mickiewicza 25**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę w Gminie Biała Piska przeprowadzono w trybie hybrydowym. W dniu 3 czerwca 2025 r., po okazaniu legitymacji służbowej Zastępcy Burmistrza Białej Piskiej, rozpoczęto czynności kontrolne w siedzibie Gminy, tj. w Urzędzie Miasta i Gminy Biała Piska, m.in. poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazywania. Zapoznano się z częścią dokumentacji kontrolnej.

W pozostałe dni kontrolę prowadzono w trybie zdalnym, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego.

Kontrola problemowa w zakresie wykorzystania środków publicznych, tj. środków otrzymanych z funduszu celowego na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych w 2024 r., przeprowadzona została przez Annę Kobylińską, starszego inspektora wojewódzkiego Wydziału Kontroli, na podstawie upoważnienia Nr WK-I.0030.473.2025, wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w dniu 23 maja 2025 r.

Kontrolę przeprowadzono w terminie: 3 – 27 czerwca 2025 r. (z wyłączeniem dni: 13 i 20 czerwca 2025 r.).

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod poz. nr 66.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli, funkcje kierownicze pełnili:

- › Pani Beata Sokołowska – Burmistrz Białej Piskiej, wybrana na to stanowisko w dniu 4 listopada 2018 r.;
- › Pan Franciszek Paweł Romankiewicz – Burmistrz Białej Piskiej, wybrany na to stanowisko w dniu 21 kwietnia 2024 r.;
- › Pani Joanna Krzemińska – Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, powołana na to stanowisko z dniem 1 maja 2022 r.;

- › Pan Arkadiusz Józef Zyskowski – Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, powołany na to stanowisko z dniem 1 czerwca 2024 r.

Zakres kontroli:

- › przedmiot kontroli – prawidłowość realizacji zadania, na które została udzielona dopłata z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej;
- › okres objęty kontrolą – 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 18 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 402).

[Akta kontroli: 20-22; 84]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność jednostki kontrolowanej ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie zgodności umowy o świadczenie usług dotyczących publicznego transportu zbiorowego z wymogami ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (mając na uwadze zapisy ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej).

1. Przewozy o charakterze użyteczności publicznej, dla których w 2024 roku Organizatorem była Gmina Biała Piska, wykonywane były przez jednego Operatora – firmę Faster Sp. z o. o. Sp. K. z siedzibą przy ul. Marii Konopnickiej 7/4, 10-168 Olsztyn.
2. W dniu 21 czerwca 2022 r. Rada Miejska w Białej Piskiej podjęła Uchwałę Nr LXII/346/2022 w sprawie utworzenia linii autobusowych i wyrażenia zgody na zawarcie umowy z operatorem na świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej na terenie Gminy Biała Piska, wypełniając tym samym dyspozycję art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 402).
3. W dniu 5 lipca 2022 r., zawarto 2 porozumienia w sprawie powierzenia zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego Gminie Biała Piska, tj.:
 - › Porozumienie międzygminne z Gminą Prostki, dotyczące organizacji transportu na linii komunikacyjnej: Biała Piska – Monety – Kosinowo – Drygały – Biała Piska;
 - › Porozumienie międzygminne z Gminą Pisz, dotyczące organizacji transportu na linii komunikacyjnej: Biała Piska – Lupki – Pisz – Biała Piska.
4. W myśl art. 23 ust. 1-3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2023 r., poz. 2778 ze zm.), ogłoszenie o zamiarze bezpośredniego zawarcia umowy zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 26 lipca 2022 r. Następnie, ogłoszenie umieszczono na tablicy informacyjnej, znajdującej się w siedzibie Gminy oraz na stronie internetowej Gminy.

Ponadto, ww. ogłoszenie zawierało elementy o których mowa w art. 23 ust. 4 pkt 4-5 wskazanej ustawy.

5. W dniu 1 sierpnia 2023 r., Gmina Biała Piska zawarła Umowę Nr PBI 61/2023 o świadczenie usług przewozowych w zakresie publicznego transportu zbiorowego z firmą Faster Sp. z o.o. Sp.k.

5.1. Ww. umowę zawarto w oparciu o art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, w myśl którego organizator może bezpośrednio zawrzeć umowę o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu publicznego, w przypadku gdy średnia wartość roczna przedmiotu umowy jest mniejsza niż 1 000 000 euro lub świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego dotyczy świadczenia tych usług w wymiarze mniejszym niż 300 000 kilometrów rocznie.

5.2. Przedmiotem Umowy Nr PBI 61/2023, było świadczenie usług w zakresie przewozów na nw. liniach komunikacyjnych:

- › Linia 1 – Biała Piska – Cibory – Pawłocin – Biała Piska;
- › Linia 2 – Biała Piska – Lipińskie – Sokoły Jeziorne – Biała Piska;
- › Linia 3 – Biała Piska – Sulimy – Orłowo – Biała Piska;
- › Linia 4 – Biała Piska – Kumielesk – Kukły – Biała Piska;
- › Linia 5 – Biała Piska – Zalesie – Myszki – Biała Piska;
- › Linia 6 – Biała Piska – Mikuty – Bełcząc – Biała Piska;
- › Linia 7 – Biała Piska – Łupki – Pisz – Biała Piska;
- › Linia 8 – Biała Piska – Monety – Drygały – Biała Piska.

5.3. Zakres umowy dotyczył linii komunikacyjnych, co było zgodne z art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

5.4. Umowę podpisano na okres od 1 sierpnia 2023 r. do 31 lipca 2033 r., co było zgodne z art. 25 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy.

6. Zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, warunkiem uzyskania dopłaty ze środków Funduszu jest zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, co też Gmina uczyniła.

[Akta kontroli: 14; 19; 53; 70; 73-75; 77; 79; 84]

7. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

II. Sposób i terminowość wykonania zadania, na które została udzielona dopłata (mając na uwadze postanowienia umowy o dopłatę i umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego) oraz prawidłowość wyliczenia dopłaty pod względem zgodności z umową o dopłatę

1. W dniu 28 grudnia 2023 r. (na rok 2024), pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą Biała Piska, została zawarta umowa o dopłatę w formie dofinansowania zadań

własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej Nr FRPA – 27/2024.

1.1. Umowę zawarto w oparciu o art. 13 i 27 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

1.2. Przedmiotem umowy było dofinansowanie zadania polegającego na utworzeniu 9 linii komunikacyjnych, które nie funkcjonowały co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, co było zgodne z art. 22 ust. 1 tejże ustawy.

1.3. W zapisach umowy ustalono m.in., że łączna wielkość pracy eksploatacyjnej dla wszystkich linii komunikacyjnych będzie równa 345 567,60 wozokilometrów, natomiast kwota dopłaty do 1 wozokilometra wyniesie nie więcej niż 3 zł, przy czym maksymalne zobowiązanie z tego tytułu nie może przekroczyć kwoty 1 036 702,80 zł.

2. W roku 2024, Gmina Biała Piska wystąpiła do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego łącznie z 12 wnioskami¹ o dofinansowanie w formie dopłaty przewozów pasażerskich ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, na łączną kwotę 605 383,99 zł.

Kontroli poddano terminowość przedłożenia Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu miesięcznych wniosków i ustalono, że 100% złożonych wniosków zostało złożone zgodnie z terminami o których mowa w § 3 ust. 2 umowy o dopłatę.

3. W roku 2024, Gmina Biała Piska otrzymała ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej łączną kwotę **605 383,99 zł**, z czego wydatkowała **593 001,53 zł**, co stanowiło **97,95%** otrzymanych środków ogółem.

3.1. Zgodnie z § 3 ust. 7 umowy o dopłatę, ww. środki przekazane zostały na wyodrębniony rachunek Gminy.

3.2. Dofinansowanie z Funduszu zostało przekazane w dziale 600 „Transport zbiorowy”, rozdziale 60004 „Lokalny transport zbiorowy § 2170 „Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych”, co było zgodne z § 2 pkt 3 umowy o dopłatę.

3.3. W dniu 17 stycznia 2025 r., Gmina Biała Piska dokonała zwrotu niewykorzystanej dopłaty w wysokości 12 382,46 zł.

Zastępca Burmistrza Białej Piskiej poinformował, że cyt.: „Gmina Biała Piska wnioskowała o większy deficyt, niż był on faktycznie zrealizowany, z tego wynikał zwrot niewykorzystanej dopłaty, który nastąpił zgodnie z zapisem § 4 ust. 2 Umowy Nr FRPA – 27/2024 z dnia 28 grudnia 2023 r.”

¹ do wniosku za miesiąc luty złożono korektę

4. Całkowity koszt zadania wyniósł **858 520,25 zł**. W realizację zadania zaangażowano środki własne w łącznej kwocie **265 518,72 zł**, tj. **30,93%**.
 5. Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową, ze szczególnym uwzględnieniem środków otrzymanych z Funduszu oraz wydatków dokonywanych z tych środków, co było zgodne z § 3 pkt 11 umowy o dopłatę.
 6. Kontroli poddano wszystkie dokumenty księgowe, tj. 12 not księgowych, na podstawie których wydatkowano kwotę 593 001,53 zł z dopłat FRPA, co stanowiło 100 % wydatkowanych w 2024 r. środków.
 - 6.1. W toku czynności kontrolnych ustalono, że płaćności za przewozy w ramach publicznego transportu zbiorowego dokonywano przelewami, na rachunek wskazywany w notach księgowych.
 - 6.2. Poddane kontroli dokumenty księgowe, zawierały elementy o których mowa w § 3 pkt 12 umów o dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej oraz niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U z 2023 r., poz. 120 ze zm.).
 7. Gmina przedłożyła Wojewodzie „Roczne rozliczenia dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze publicznym za 2024 rok”, w dniu 13 marca 2025 r., tj. zgodnie z § 4 ust. 6 umowy o dopłatę.
 8. Ustalono, że w 2024 r., nie wpłynęły żadne skargi dotyczące funkcjonowania komunikacji publicznej, dla której Organizatorem była Gmina Biała Piska.
 9. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie kontrolowanego obszaru, polegały na:
 - 9.1. Wyliczaniu rzeczywistego deficytu oraz wysokości niezbędnego wkładu własnego do realizacji zadania, dla wszystkich linii ogółem, nie uwzględniając deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych oraz konieczności zapewnienia wkładu własnego na poziomie 10% do kwot deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych w poszczególnych miesiącach.
- W 2024 r., w ramach Umowy Nr FRPA – 27/2024 z dnia 28 grudnia 2023 r., Gmina wydatkowała dopłatę ze środków FRPA w łącznej wysokości 593 001,53 zł.
- W toku czynności kontrolnych ustalono, że kwota niezbędna do realizacji zadania, na które została udzielona dopłata ze środków Funduszu przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w ramach ww. umowy (przy uwzględnieniu kwot deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych), powinna wynieść 572 275,79 zł, stąd powstała nadwyżka pobranych przez Gminę środków, w łącznej kwocie **20 725,74 zł**, tj.:
- A. Gmina Biała Piska, pobrała dopłatę ze środków FRPA w kwocie 171,95 zł, do linii komunikacyjnej nr 5, na której w miesiącu listopadzie 2024 r. nie wystąpił deficyt, tj.:

Lp.	Numer i nazwa linii komunikacyjnej	Miesiąc	Koszt linii	Przychody	Deficyt rzeczywisty	Kwota dopłaty z FRPA	Kwota pobrana w nadmiernej wysokości
			(zł)	(zł)	(zł)	(zł)	(zł)
1.	5 Biała Piska – Nitki – Drygały – Biała Piska	Listopad	13084,58	13387,15	-302,57	171,95	171,95

W powyższej sprawie, wyjaśnienia złożył Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, cyt.: „Pobranie dopłaty do linii nr 5 nastąpiło przez błędnie wyliczone przychody, które przewyższyły deficyt i dlatego nadmiernie pobrano kwotę 171,95 zł”.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że dofinansowanie ze środków Funduszu jest przyznawane w formie dopłaty do kwoty deficytu pojedynczej linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. W myśl ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, kwota deficytu pojedynczej linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, to ujemny wynik finansowy netto wyliczony dla tej linii nieuwzględniający rozsądnego zysku, o których mowa w rozporządzeniu (WE) 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz.U.U.E.L.2007.315.1).

B. Gmina Biała Piska, pobrała dopłatę ze środków FRPA w nadmiernej wysokości na kwotę 20 553,79 zł, poprzez niezapewnienie wkładu własnego na wymaganym poziomie do kwot nw. linii komunikacyjnych w poszczególnych miesiącach, tj.:

Lp.	Nazwa i przebieg linii komunikacyjnej	Miesiąc	Kwota dopłaty z FRPA	Koszt linii	Przychody uzyskane na linii	Deficyt rzeczywisty linii	Faktyczny procent dopłaty do deficytu	Konieczny wkład własny do deficytu	Możliwa dopłata z FRPA	Kwota pobrana w nadmiernej wysokości
	(opis trasy)	(zł)	(zł)	(zł)	(zł)	(zł)	(%)	(%)	(zł)	(zł)
1.	1 Biała Piska – Cibory – Pawłocin – Biała Piska	styczeń	5526,24	17559,83	11826,08	5733,75	96,38%	10,00%	5160,37	365,87
2.		luty	4795,38	16761,65	11839,97	4921,68	97,43%	10,00%	4429,52	365,86
3.		marzec	5762,04	16761,65	10758,64	6003,01	95,99%	10,00%	5402,71	359,33
4.		kwiecień	5162,04	16761,65	11418,05	5343,60	96,60%	10,00%	4809,24	352,80
5.		maj	4406,19	15963,48	11459,71	4503,77	97,83%	10,00%	4053,39	352,80
6.		czerwiec	4450,46	15963,48	11403,26	4560,22	97,59%	10,00%	4104,20	346,26
7.		wrzesień	4635,49	16761,65	12017,63	4744,02	97,71%	10,00%	4269,62	365,87
8.		październik	6651,37	18358,00	11737,07	6620,93	100,46%	10,00%	5958,84	692,53
9.		listopad	3877,95	15165,31	11233,96	3931,35	98,64%	10,00%	3538,21	339,74
10.		grudzień	4658,80	15963,48	11179,04	4784,44	97,37%	10,00%	4306,00	352,80
11.	2 Biała Piska – Lipińskie – Sokoły Jeziorne – Biała Piska	luty	9864,23	23793,59	13316,07	10477,52	94,15%	10,00%	9429,77	434,46
12.		marzec	9560,06	23793,59	13664,93	10128,66	94,39%	10,00%	9115,79	444,27
13.		kwiecień	9826,73	23793,59	13361,37	10432,22	94,20%	10,00%	9389,00	437,73
14.		maj	8815,34	22660,56	13363,00	9297,56	94,81%	10,00%	8367,80	447,54

15.		czerwiec	9015,34	22660,56	13122,63	9537,93	94,52%	10,00%	8584,14	431,20
16.		wrzesień	8747,55	23793,59	14607,65	9185,94	95,23%	10,00%	8267,34	480,21
17.		październik	11136,60	26059,64	14209,49	11850,15	93,98%	10,00%	10665,14	471,46
18.		listopad	6995,61	21527,53	14284,56	7242,97	96,58%	10,00%	6518,67	476,94
19.		grudzień	8002,85	22660,56	14298,44	8362,12	95,70%	10,00%	7525,91	476,94
20.	3 Biała Piska – Sulimy – Orłowo – Biała Piska	styczeń	3305,47	13899,60	10618,85	3280,75	100,75%	10,00%	2952,68	352,80
21.		luty	2711,85	13267,80	10643,00	2624,80	103,32%	10,00%	2362,32	349,53
22.		marzec	2986,85	13267,80	10326,56	2941,24	101,55%	10,00%	2647,12	339,73
23.		kwiecień	3303,52	13267,80	9963,81	3303,99	99,99%	10,00%	2973,59	329,93
24.		maj	2514,07	12636,00	10220,07	2415,93	104,06%	10,00%	2174,34	339,73
25.		czerwiec	2843,23	12636,00	9839,81	2796,19	101,68%	10,00%	2516,57	326,66
26.		wrzesień	2678,52	13267,80	10680,59	2587,21	103,53%	10,00%	2328,49	350,03
27.		październik	5136,60	14531,40	9945,77	4585,63	112,02%	10,00%	4127,07	1009,53
28.		listopad	2762,12	12004,20	9269,11	2735,09	100,99%	10,00%	2461,58	300,54
29.		grudzień	3218,24	12636,00	9171,89	3464,11	92,90%	10,00%	3117,70	100,54
30.	4 Biała Piska – Kumielsk – Kukły – Biała Piska	luty	8372,70	19592,12	10512,37	9079,75	92,21%	10,00%	8171,77	200,93
31.		maj	7974,00	18659,16	9837,81	8821,35	90,39%	10,00%	7939,22	34,79
32.		czerwiec	7974,00	18659,16	9837,81	8821,35	90,39%	10,00%	7939,22	34,79
33.		wrzesień	7928,75	19592,12	11203,44	8388,68	94,52%	10,00%	7549,81	378,94
34.		listopad	7257,74	17726,20	10039,52	7686,68	94,42%	10,00%	6918,01	339,73
35.		grudzień	7689,08	18659,16	10278,26	8380,90	91,75%	10,00%	7542,81	146,27
36.	5 Biała Piska – Nitki – Drygały – Biała Piska	wrzesień	5503,21	14461,90	8652,11	5809,79	94,72%	10,00%	5228,81	274,40
37.		grudzień	862,59	13773,24	13308,44	464,80	185,58%	10,00%	418,32	444,27
38.	6 Biała Piska – Mikuty – Bełcząc – Biała Piska	styczeń	3165,22	9915,05	6637,70	3277,35	96,58%	10,00%	2949,61	215,61
39.		luty	2822,09	9464,36	6568,26	2896,10	97,44%	10,00%	2606,49	215,60
40.		marzec	2751,26	9464,36	6646,96	2817,40	97,65%	10,00%	2535,66	215,60
41.		kwiecień	2705,43	9464,36	6697,89	2766,47	97,79%	10,00%	2489,83	215,60
42.		maj	2374,81	9013,68	6614,56	2399,12	98,99%	10,00%	2159,21	215,60
43.		czerwiec	2516,48	9013,68	6449,89	2563,79	98,15%	10,00%	2307,41	209,07
44.		wrzesień	2538,76	9464,36	6894,03	2570,33	98,77%	10,00%	2313,30	225,46
45.		październik	3774,99	10365,73	6609,96	3755,77	100,51%	10,00%	3380,19	394,80
46.		listopad	2023,37	8563,00	6558,07	2004,93	100,92%	10,00%	1804,43	218,94
47.		grudzień	2303,98	9013,68	6586,67	2427,01	94,93%	10,00%	2184,31	119,67
48.	7 Biała Piska – Łupki – Pisz – Biała Piska	grudzień	4835,84	10810,80	5488,52	5322,28	90,86%	10,00%	4790,05	45,79
49.	8 Biała Piska – Monety – Drygały – Biała Piska	styczeń	10031,99	28123,52	17596,70	10526,82	95,30%	10,00%	9474,14	557,85
50.		luty	8885,66	26845,18	17585,16	9260,02	95,96%	10,00%	8334,02	551,64
51.		marzec	8764,82	26845,18	17720,20	9124,98	96,05%	10,00%	8212,48	552,34
52.		kwiecień	8877,33	26845,18	17597,33	9247,85	95,99%	10,00%	8323,07	554,26
53.		maj	7647,66	25566,84	17692,84	7874,00	97,13%	10,00%	7086,60	561,06
54.		czerwiec	7447,48	25566,84	17916,29	7650,55	97,35%	10,00%	6885,50	561,99
55.		październik	12564,90	29401,87	15933,58	13468,29	93,29%	10,00%	12121,46	443,44
56.		listopad	10138,81	24288,50	13485,09	10803,41	93,85%	10,00%	9723,07	415,74
57.		grudzień	11210,16	25566,84	13573,35	11993,49	93,47%	10,00%	10794,14	416,02
Łącznie:									20 553,79	

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, cyt.: „Nie zapewniono wkładu własnego na poziomie minimum 10%, gdyż źle liczono deficyt, ponieważ brano pod uwagę całe miesiące, bez rozbicia na poszczególne linie, co skutkowało złą ilością środków wykorzystanych i niewykorzystanych, a w konsekwencji tego, nieodpowiednią ilość środków własnych Gminy Biała Piska.”

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, jednym z warunków uzyskania dopłaty jest sfinansowanie ze środków własnych organizatora części kwot deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych w wysokości nie mniejszej niż 10%.

W związku z powyższym, Gmina powinna zapewniać wkład własny na wymaganym poziomie do deficytu poszczególnych linii dofinansowywanych ze środków FRPA.

Osoby odpowiedzialne: Burmistrz Białej Piskiej²; podinspektor w Referacie Planowania Przestrzennego, Budownictwa i Inwestycji³.

9.2. Nieterminowym przekazywaniu odsetek od środków FRPA, naliczanych na wyodrębnionym rachunku dedykowanym do obsługi zadania, do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

W toku kontroli ustalono, że w dniu 17 stycznia 2025 r., Gmina przekazała do Wojewody łączną kwotę 211,49 zł z tytułu odsetek naliczonych w przeciągu całego 2024 r., przy czym zgodnie z § 4 ust. 3 ww. umowy o dopłatę, odsetki od środków Funduszu powinny być zwracane każdorazowo do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostały one naliczone.

W poniższej tabeli, wykazano dni opóźnienia w przekazywaniu odsetek naliczanych w poszczególnych miesiącach, tj.:

Lp.	Kwota odsetek od środków FRPA	Data naliczenia odsetek (zgodnie z WB)	Termin zwrotu (zgodnie z umową o dopłatę)	Data przekazania środków do W-M UW	Liczba dni zwłoki
1.	19,26 zł	31.01.2024	07.02.2024	17.01.2025	345
2.	16,19 zł	29.02.2024	07.03.2024	17.01.2025	316
3.	19,30 zł	31.03.2024	08.04.2024	17.01.2025	284
4.	19,55 zł	30.04.2024	07.05.2024	17.01.2025	255
5.	12,53 zł	31.05.2024	07.06.2024	17.01.2025	224
6.	16,96 zł	30.06.2024	08.07.2024	17.01.2025	193
7.	14,35 zł	31.07.2024	07.08.2024	17.01.2025	163
8.	19,02 zł	31.08.2024	09.09.2024	17.01.2025	130
9.	21,40 zł	30.09.2024	07.10.2024	17.01.2025	102
10.	21,53 zł	31.10.2024	07.11.2024	17.01.2025	71
11.	12,02 zł	31.11.2024	09.12.2024	17.01.2025	39

² ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

³ zakres czynności pracownika z dnia 20 października 2022 r.

12.	0,07 zł	06.12.2024	07.01.2025	17.01.2025	10
13.	19,31 zł	31.12.2024	07.01.2025	17.01.2025	10

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, cyt.: „Gmina Biała Piska nie przekazała odsetek zgodnie z terminami wynikającymi z zapisów umowy o dopłatę z powodu działania na zapisach Umowy Nr FRPA – 51/2022 z dnia 20 lipca 2022 r. Nie zweryfikowano nowej umowy pod tym względem, co spowodowało przekazanie odsetek 17 stycznia 2025 r. za cały rok 2024.”

Osoby odpowiedzialne: Burmistrz Białej Piskiej⁴; Zastępca Skarbnika Gminy Biała Piska⁵.

10. Ponadto, stwierdzone uchybienia w zakresie kontrolowanego obszaru, polegały na:

10.1. Zmianie wielkości pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach, na liniach komunikacyjnych objętych umową o dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, bez aneksowania Umowy Nr FRPA-27/2024 z dnia 28 grudnia 2023 r.

W ramach ww. umowy, Gmina Biała Piska zobowiązała się wykonać łącznie 345 567,60 wzm, na liniach komunikacyjnych dofinansowanych ze środków FRPA.

W toku kontroli ustalono, że Gmina jako Organizator, zrealizowała 231 688,80 wzm, tj. o 113 878,80 wzm mniej niż przewidziano w zapisach ww. umowy.

Na zapytanie kontrolującej z czego wynika powstała różnica, oraz dlaczego, pomimo zmiany wielkości pracy eksploatacyjnej umowa o dopłatę nie została aneksowana, odpowiedzi udzielił Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, cyt.: „7 listopada 2023 r. został złożony wniosek o objęcie dopłatą w 2024 r. realizacji zadań własnych organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej na dziewięć linii. W związku z rezygnacją prywatnego przewoźnika z obsługi trasy Biała Piska – Ełk, Gmina planowała obsługę tej trasy i utworzenie linii nr 9. Po kalkulacjach okazało się, że koszty funkcjonowania tej linii są bardzo wysokie i zrezygnowano z utworzenia linii nr 9. W związku z tą decyzją rozliczano od stycznia do grudnia 2024 r. 8 linii komunikacyjnych, a nie 9 jak wskazywał na to wniosek. Umowa o dopłatę niestety nie została aneksowana z powodu niedopatrzenia.”

Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż § 1 pkt 4 ww. umowy stanowi, iż w szczególne uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się możliwość zmiany w zakresie wielkości pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach wykonywanej na danej linii komunikacyjnej, jednakże każda taka zmiana wymaga aneksowania umowy.

Osoba odpowiedzialna: Burmistrz Białej Piskiej⁶

10.2. Nieprawidłowym wykazaniu w budżecie Gminy Biała Piska, na rok 2024, kwoty planowanych dochodów ze środków otrzymanych z państwowych funduszy celowych na

⁴ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

⁵ pismo PBI.7243.25.2025 z dnia 15 lipca 2025 r.

⁶ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych, tj. z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

Zgodnie z Umową Nr FRPA-27/2024 z dnia 28 grudnia 2023 r., Gmina uzyskała możliwość otrzymania⁷ dofinansowania z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, w wysokości 1 036 702,80 zł.

Na zapytanie kontrolującej, z jakiego powodu, na dzień 1 stycznia 2024 r., w dziale 600 „Transport zbiorowy”, rozdziale 60004 „Lokalny transport zbiorowy § 2170 „Środki otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych”, do budżetu Gminy na rok 2024, wprowadzono kwotę dochodów równą 0,00 zł, natomiast w dniu 27 marca 2024 r., kwotę w wysokości 695 066,40 zł, odpowiedzi udzielił Burmistrz Białej Piskiej: cyt.: „Dotychczasową praktyką stosowaną przy tworzeniu budżetu Gminy było wprowadzanie otrzymanych środków zewnętrznych po podpisaniu umów. Ponieważ Uchwała budżetowa została podjęta 27 grudnia 2023 r., to na dzień 01.01.2024 r. do budżetu Gminy wprowadzono kwotę dochodów równą 0,00 zł na § 2170, a środki na wydatki z rozdziału 60004 zabezpieczono z dochodów własnych Gminy. Umowa Nr FRPA-27/2024 została zawarta 28 grudnia 2023 r., po podjęciu Uchwały budżetowej, w związku z tym zmiany budżetowe wynikające z podpisania umowy wprowadzono dopiero na sesji Rady Miejskiej w marcu 2024 r. Ze względu na błędną interpretację przepisów dotyczącą utworzenia linii autobusowej, rozdzielono niewłaściwie kwotę dotacji na dwa paragrafy i ujęto na § 2170 kwotę 695 066,40 zł, a na § 2330 kwotę 386 568,90 zł.”

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 2267, ze zm.), dochodami mogą być środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów, w związku z czym, dopłaty uzyskane przez Gminę w 2024 r., ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, stanowiły jej dochód i powinny zostać ujęte w budżecie Gminy na rok 2024⁸, we właściwej wysokości.

Powyższe, miało wpływ na prawidłowość sporządzenia planu finansowego Gminy Biała Piska, w zakresie środków otrzymanych z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych, na rok 2024.

Osoby odpowiedzialne: Burmistrz Białej Piskiej⁹; Skarbnik Gminy Biała Piska¹⁰

10.3. Nieterminowym opłaceniu not księgowych za usługi publicznego transportu zbiorowego, świadczone przez Operatora w miesiącu czerwcu oraz wrześniu 2024 r., z przekroczeniem umownych terminów o 1 dzień.

W myśl § 10 ust. 18 Umowy Nr PBI 61/2023 z dnia 01 sierpnia 2023 r., Gmina winna opłacać noty księgowe z tytułu realizacji usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, przedstawiane przez Operatora, po pozytywnej weryfikacji wniosku o rekompensatę poniesionych kosztów związanych ze świadczeniem usług

⁷ na przewozy realizowane w roku 2024

⁸ w klasyfikacji budżetowej 600-60004-2170

⁹ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

¹⁰ ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.)

w powyższym zakresie, przy czym Gmina miała realizować płatność w terminie 5 dni roboczych od zakończenia weryfikacji danego wniosku.

W toku kontroli ustalono, że:

- › nota księgowa nr 67/2024 z dnia 30 czerwca 2024 r. na kwotę 54 590,15 zł, powinna zostać opłacona do dnia 11 lipca 2024 r., natomiast została opłacona w dniu 12 lipca 2024 r.;
- › nota księgowa nr 85/24 z dnia 30 września 2024 r. na kwotę 55 466,28 zł, powinna zostać opłacona do dnia 14 października 2024 r., natomiast została opłacona dwoma przelewami, tj. w dniu 11 października 2024 r. w kwocie 54 466,28 zł oraz w dniu 15 października 2024 r. w kwocie 1 000 zł.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Burmistrz Białej Piskiej, cyt.: „Przygotowywanie przelewów oraz nadzorowanie terminów płatności faktur należy do obowiązków zastępcy Skarbnika. Przekroczenie wspomnianego terminu wynikało z błędu ludzkiego spowodowanego skumulowaniem pilnych zadań w zakresie przetwarzania dokumentów, jak i realizacji przelewów. Warto zaznaczyć, że miesiące lipiec i październik wiążą się ze zwiększoną liczbą zadań ze względu na obowiązki sprawozdawcze związane z zakończeniem kwartału. W zeszłym roku, dodatkowym utrudnieniem były nieobecności części pracowników w referacie, które miały miejsce bezpośrednio przed okresem sprawozdawczym.”

Na zapytanie dlaczego, nota księgowa nr 85/2024 z dnia 30 września 2024 r., została opłacona w rozbiciu na dwa terminy, tj. 11 i 15 października 2024 r., odpowiedzi udzielił Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, cyt.: „Zapłacenie noty księgowej nr 85/2024 z dnia 30 września 2024 r. rozbito na dwa terminy, ponieważ popełniono błąd w pierwszej płatności (zapłacono za mało). Nie naliczono żadnych kar i odsetek z tytułu zapłacenia not po terminie. Pracownik znalazł błąd i dopłacił resztę której brakowało za 4 dni.”

Ustalono że z Operator nie naliczył kar i odsetek z tytułu zapłacenia not po umownych terminach.

Osoby odpowiedzialne: Burmistrz Białej Piskiej¹¹; Zastępca Skarbnika Gminy Biała Piska¹².

10.4. Wskazaniu błędnych danych w złożonym do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego „Rocznym rozliczeniu dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze publicznym za 2024 rok”.

W ww. rozliczeniu, wykazano:

- › kwotę wykorzystanej dopłaty w wysokości 594 719,37 zł,
 - › koszt zadania w kwocie 858 520,19 zł,
- co było niezgodne z zapisami wyodrębnionej ewidencji księgowej.

W toku kontroli ustalono, że kwota wykorzystanej dopłaty w 2024 r., wyniosła łącznie 593 001,53 zł (różnica 1 717,84 zł), natomiast całkowity koszt zadania był równy kwocie 858 520,25 zł (różnica 0,06 zł).

¹¹ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

¹² pismo PBI.7243.25.2025 z dnia 15 lipca 2025 r.

W powyższej kwestii, wyjaśnienia złożył Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, cyt.: „W sprawozdaniu rocznym z funduszu rozwoju przewozów autobusowych nastąpiła pomyłka, w kwocie dopłaty powinno być 593 001,53 zł, a jest 594 719,37 zł. Co wpłynęło na zmianę kosztu zadania, który powinien wynosić 858 520,25 zł, a udział procentowy dopłaty w koszcie zadania powinien wynosić 69,0725%. Wskazane rozliczenia sporządzono na podstawie not księgowych.”

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że zgodnie z § 4 ust. 7 Umowy o dopłatę Nr FRPA-27/2024 z dnia 28 grudnia 2023 r., dane finansowe w „Rocznym rozliczeniu dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze publicznym za 2024 rok”, winny być zgodne z wyodrębnioną ewidencją księgową dotyczącą realizacji zadania.

Osoba odpowiedzialna: Burmistrz Białej Piskiej¹³

- 10.5. Niedostatecznym wykorzystaniu przez Gminę narzędzi nadzoru i kontroli usług świadczonych w ramach publicznego transportu zbiorowego, na które została udzielona dopłata ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

W roku 2024, Gmina Biała Piska przeprowadziła 1 kontrolę, w zakresie prawidłowości zatrzymywania się na przystankach wskazanych w rozkładzie jazdy, na linii nr 5 (Biała Piska – Zalesie – Mysзки – Biała Piska)¹⁴. W trakcie kontroli wystąpiły nieprawidłowości związane z zatrzymywaniem autobusu na przystanku przy drodze wojewódzkiej nr 667, zamiast przy świetlicy w Nowych Drygałach, co było niezgodne z obowiązującym rozkładem jazdy.

Na zapytanie dlaczego, w 2024 r., Gmina Biała Piska nie przeprowadzała cyklicznych kontroli standardów nad wykonywaniem usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, oraz kontroli nad przestrzeganiem przez Operatora zasad funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego na liniach dofinansowywanych ze środków FRPA, odpowiedź udzielił Zastępca Burmistrza Białej Piskiej, cyt.: „Brak kontroli wynikał z tego, że pracownicy mają wiele innych obowiązków i był problem ze znalezieniem dogodnego terminu na kontrolę. Powodem też była dobra współpraca i brak zgłaszanych problemów ze strony kierowców jak i pasażerów.”

Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 2-3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, zarządzanie publicznym transportem zbiorowym przez Organizatora, polega na ocenie i kontroli realizacji przez Operatora usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, oraz kontroli nad przestrzeganiem przez Operatora zasad funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego, o których mowa w art. 46.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że kontrola realizacji zgodności kursów z rozkładami jazdy jest zaledwie jednym z elementów sprawowania kontroli nad realizacją umowy o świadczenie usług przewozowych w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

¹³ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

¹⁴ w dniu 28 sierpnia 2024 r.

Gmina jako Organizator, powinna w sposób szczególny weryfikować, m.in.: stan techniczny pojazdów, punktualność i jakość wykonywanych usług, liczbę wykonywanych wozokilometrów, spełnianie standardów bezpieczeństwa i dostępności, przestrzeganie zasad taryfowych (np. poprawność naliczania ulg ustawowych, posiadanie biletów przez pasażerów, upublicznianie regulaminów przewozów osób i cenników opłat, etc.).

Osoba odpowiedzialna: Burmistrz Białej Piskiej¹⁵

[Akta kontroli: 6-15; 18; 20; 24-51; 54-72; 75-84]

11. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze dążenie do całkowitego wyeliminowania naruszeń stanu prawnego w prowadzonej działalności, zalecam podjęcie skutecznych działań zmierzających do ich usunięcia poprzez:

1. Dokonanie zwrotu dopłaty pobranej w nadmiernej wysokości, w łącznej kwocie **20 725,74 zł**, w terminie i na zasadach określonych w § 5 umowy Nr FRPA – 27/2024 z dnia 28 grudnia 2023 r., przy czym za datę stwierdzenia powyższej okoliczności należy przyjąć datę otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego
2. Wyliczanie rzeczywistego deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych w sposób określony w ustawie o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, mając na względzie zapisy rozporządzenia (WE) 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r.
3. Zapewnianie niezbędnego wkładu własnego, tj. na poziomie nie mniejszym niż 10%, do kwot deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych w poszczególnych miesiącach.
4. Terminowe przekazywanie odsetek naliczanych od środków FRPA¹⁶, zgodnie z zapisami zawieranych umów o dopłatę.
5. Wprowadzanie zmian dotyczących wielkości pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach, na liniach dofinansowywanych z Funduszu przewozów autobusowych o użyteczności publicznej, wyłącznie poprzez aneksowanie umowy o dopłatę.
6. Prawidłowe wykazywanie w budżecie Gminy kwot planowanych dochodów z tytułu dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

¹⁵ ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.)

¹⁶ naliczanych na wyodrębnionym rachunku bankowym dedykowanym do obsługi zadania

7. Terminowe opłacanie not księgowych za usługi publicznego transportu zbiorowego, tj. zgodnie z zapisami zawieranych umów o świadczenie usług przewozowych w zakresie publicznego transportu zbiorowego.
8. Sporządzanie „Rocznych rozliczeń dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze publicznym”, w sposób odzwierciedlający rzeczywistą realizację zadania, mając na uwadze zapisy zawieranych umów o dopłatę.
9. Przeprowadzanie cyklicznych kontroli u Operatora świadczącego usługi w ramach publicznego transportu zbiorowego, oraz kontroli przestrzegania przez Operatora zasad funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego, o których mowa w art. 46 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych naruszeń stanu prawnego oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Radosław Król
Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/